

ಸೀಸದ ಮಾನ್ಯತೆ ಅಕಾಲಿಕ ಹೃದಯರಕ್ತನಾಳದ ಕಾಯಿಲೆ (CVD) ಮರಣದಿಂದ \$ 6 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ: ಅಧ್ಯಯನ

'ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಿಂದ ಸೀಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಲ್ಯಾನ್ಸೆಟ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೈಲೈಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಲೀಡ್ ಬಗ್ಗೆ (Pb)

- ಕಡಿಮೆ ಕರಗುವ ಬಿಂದು, ತುಕ್ಕು-ನಿರೋಧಕ, ಶಾಖದ ಕಳಪೆ ವಾಹಕದಂತಹ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೃದುವಾದ ಲೋಹ; ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಮೆತುವಾದ, ದಟ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಡಕ್ಟೈಲ್.
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸತು, ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದೊಂದಿಗೆ ಅದಿರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು (ಆಟೋಮೊಬೈಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ವರ್ಟರ್‌ಗಳು), ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳು, ಲೋಹದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (ಪೈಪ್‌ಗಳು) ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭೂಮಿಯ ಹೊರಪದರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷಕಾರಿ ಲೋಹ. ಕರಗಿಸುವ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳು ಸೀಸದ ವಿಷದ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.

ಸೀಸದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ

- ಮಾನವ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ: ಸೀಸವು ಗುಪ್ತಚರ ಅಂಶ (ಐಕ್ಯೂ) ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೃದ್ಯೋಗ, ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ವೈಫಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದರ ಮಾನ್ಯತೆ CVD ಯಿಂದ 5.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಅಕಾಲಿಕ ವಯಸ್ಕ ಸಾವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 765 ಮಿಲಿಯನ್ ಐಕ್ಯೂ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವಿಷಕಾರಿ ನರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭ್ರೂಣವು ತಾಯಿಯ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಸೀಸಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಷಕಾರಿ: ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೀಸದ ಸಾಂದ್ರತೆಯು 0 ppm ನಿಂದ 1000 ppm ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವು ಗೋಧಿ ಬೀಜಗಳ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 98% ರಿಂದ 50% ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿತು ಮತ್ತು 44% ರಷ್ಟು ಜೈವಿಕ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ: ಅವರು ರಕ್ತಹೀನತೆ ಮತ್ತು ಮಿದುಳಿನ ಹಾನಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾರಲು, ಇಳಿಯಲು ಮತ್ತು ನಡೆಯಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದ ಮರಣವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೀಸದ ವಿಷವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- ಗ್ಲೋಬಲ್ ಅಲ್ಯುಮಿನಾ, ಟು ಎಲಿಮಿನೇಟ್ ಲೀಡ್ ಪೇಂಟ್, ನೇತೃತ್ವದ WHO ಮತ್ತು UNEP.
- WHO ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸೀಸಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿನಿಕಲ್ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮಾನ್ಯತೆ.
- ಸೀಸದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು.

ಲೀಡ್ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳು

- ಜಾಗತಿಕ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

- ಬದಲಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸೀಸವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು.
- ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸೀಸವನ್ನು ವಿಷಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಸುವ ಬದಲು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತತೆಯ ದರಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕಳವಳಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆ ದರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಧಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತತೆ ದರ

- 2019-21 ರಲ್ಲಿ NFHS-5 ಒಟ್ಟು ಫಲವತ್ತತೆ ದರದಲ್ಲಿ (TFR) 2.0 ಕ್ಕೆ ಕುಸಿತವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ, TFR ತಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಹೆರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸರಾಸರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

o ಇದು 2.1 ರ ಬದಲಿ ಮಟ್ಟದ ಫಲವತ್ತತೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ತನ್ನ ಗಾತ್ರವನ್ನು ತಲೆಮಾರುಗಳಾದ್ಯಂತ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

- ಫಲವತ್ತತೆ ದರಗಳಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಯು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಏಕರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ, ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉತ್ತರದ ರಾಜ್ಯಗಳು TFR ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 1.4 ಮತ್ತು 1.5 TFR ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರವು ಕ್ರಮವಾಗಿ 2.7 ಮತ್ತು 3 TFR ಅನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಫಲವತ್ತತೆ ದರಗಳು ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದಿನ ಅಂಶಗಳು

- ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ: ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ನೀತಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ 2015-16 (NFHS-4) ನಲ್ಲಿ 66% ರಿಂದ 2019-21 (NFHS-5) ನಲ್ಲಿ 76% ಗೆ.
- ಮಹಿಳೆಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ: ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.
- ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚಗಳು: ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವಸತಿ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಫಲವತ್ತತೆ ದರದಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ

- ವಯಸ್ಸಾದ ಸಮಾಜಗಳು: ಪಿಂಚಣಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತದೆ.

ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಅವಲಂಬನೆ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಯುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

- ರಾಜಕೀಯ ಸವಾಲುಗಳು: 2026 ರಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಫ್ರೀಜ್ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟ.

- ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ: ಫಲವತ್ತತೆ ದರ ಇಳಿಕೆಯು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು. ಉದಾ. ಜಪಾನ್.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸ್ಥಿತಿ 2024' ವರದಿಯನ್ನು FAO ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ

ವರದಿಯು ಅಗ್ರಿಫುಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ-ಚಾಲಿತ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಫುಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಗುಪ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಿಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಯ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ (ಫಾರ್ಮ್‌ನಿಂದ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಆಹಾರದ ಪ್ರಯಾಣ).

- ಹಿಡನ್ ವೆಚ್ಚವು ಬಾಹ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳು (ಅಂದರೆ, ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು) ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ನೀತಿ ವೈಫಲ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

- ಹಿಡನ್ ವೆಚ್ಚಗಳು: ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಕೃಷಿ ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಿಡನ್ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ (ಸುಮಾರು 5.9 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ 2020 PPP ಡಾಲರ್‌ಗಳು) ಗರಿಷ್ಠ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ, ಇದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆರೋಗ್ಯದ ಗುಪ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

o ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳು (ಕಡಿಮೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸೇವನೆ, ಸೋಡಿಯಂನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಗುಪ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳ 70% ನಷ್ಟಿದೆ.

ಇತರ ಕೊಡುಗೆ ಅಂಶಗಳು ಸೇರಿವೆ: ಸಾಮಾಜಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳು (ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ); ಪರಿಸರ ವೆಚ್ಚಗಳು (ಹಸಿರಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿ).

- ಭಾರತ-ಸಂಬಂಧಿತ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು: ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಗುಪ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು \$1.3 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ (ಚೀನಾ ಮತ್ತು USA ನಂತರ 3 ನೇ ದೊಡ್ಡದು), ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಕೃಷಿ-ಆಹಾರ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳು

- ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಫುಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (ಹೆಚ್ಚಿನ ನಗರೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಮೌಲ್ಯ-ಸರಪಳಿಗಳು): ಆಹಾರ-ಆಧಾರಿತ ಆಹಾರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಗ್ರಿಫುಡ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪ್ರೋಡ್ ಮಾಡಿ, ಕಡ್ಡಾಯ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಲೇಬಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಚಾರಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.

- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಗ್ರಿಫುಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ (ಕಡಿಮೆ ನಗರೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯ-ಸರಪಳಿಗಳು): ಪರಿಸರದ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸನ್ನೆಕೋಲಿನೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರಕಗೊಳಿಸಿ.

ಅಗ್ರಿಫುಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಭಾರತದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು: ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ್ ಯೋಜನೆ (PKVY), ಪ್ರತಿ ಡ್ರಾಪ್ ಮೋರ್ ಕ್ರಾಪ್ (PDMC), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಿದಿರು ಮಿಷನ್ (NBM), ಇತ್ಯಾದಿ.

- ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ: ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿ (AIF); ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (AMI) ಯೋಜನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

- ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು: ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕಿಸಾನ್ ಸಮ್ಮಾನ್ ನಿಧಿ (PM-KISAN); ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (FPOs) ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ

ರಾಜೀವ್ ರತುರಿ ವರ್ಸಸ್ Uol & Ors ನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ 3-ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಪೀಠ. ಪರಿಸರ, ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕು ಅತ್ಯಂತ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಪ್ರಕರಣವು ದೃಢಪಡಿಸಿತು.

- ತೀರ್ಪು ಅಂಗವೈಕಲ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, NALSAR ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

- ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾದರಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂಗವಿಕಲರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು (CDS NALSAR ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ)

- ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ ಅಡೆತಡೆಗಳು: ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಕಾರಾಗೃಹಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಕುನೆಗಳು.

- ಭೇದಕ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿತ ತಾರತಮ್ಯ: ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಬಹು ಅಂಗವೈಕಲ್ಯಗಳ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಕಲಾಂಗತೆಗಳು ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಕಡೆಗಣಿಸುವಿಕೆ.

- ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಸಮಂಜಸತೆ: RPwD ಕಾಯಿದೆ, 2016 ನೆಗೋಶಿಯಲ್ ಅಲ್ಲದ ನಿಯಮಗಳ ಜೊತೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ RPwD ನಿಯಮಗಳು, 2017 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮ 15 ಸ್ವಯಂ-ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- ನಿಯಮ 15(1) RPwD ಕಾಯಿದೆಯ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಸರಣೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅಲ್ಪಾ ವೈರ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರವೇಶದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ - ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿನಾಸ, ವಿಕಲಾಂಗತೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಸಮಗ್ರ ಸೇರ್ಪಡೆ, ಸಹಾಯಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ಸಮಾಲೋಚನೆ.

- ದ್ವಿಮುಖಿ ವಿಧಾನ: ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

RPwD ಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- ಹಕ್ಕುಗಳ-ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನ: ವಿಕಲಾಂಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2016 ವಿಕಲಾಂಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

- ವಿಕಲಾಂಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಾವೇಶದ 9 ನೇ ವಿಧಿ.

- ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಸುಗಮ್ಯ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ)

ಪ್ರಮುಖ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಘೋಷಣೆಗಳು

- ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ವಿರುದ್ಧ ಉಮೇದ್ ರಾಮ್ ಶರ್ಮಾ (1986): ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು (ಆರ್ಟಿಕಲ್ 21).
- ಅಂಗವಿಕಲರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಗುಂಪು ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (2017): ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ದೇಶನಗಳು.

ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಂಸದೀಯ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿ

ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸದಿದ್ದರೂ, "ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿ" ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳೆಂದು ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ನಿಖರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು, ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಅಥವಾ ಮೂಲಗಳಿಲ್ಲದೆ.

- ಇದು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ (ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ತಪ್ಪಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಹರಡುವಿಕೆ) ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ (ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಹರಡುವಿಕೆ) ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ

- ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (ಆರ್ಟಿಕಲ್): ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿಯು ನಾಗರಿಕರ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಅನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ 19(1)(ಎ) ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ರಾಜ್ ನಾರಾಯಣ್ ವರ್ಸಸ್ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆದರಿಕೆಗಳು: ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿಗಳು ಮತದಾರರ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು, ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.
- ಮಾಹಿತಿ ಗುಳ್ಳೆಗಳು: ಆನ್‌ಲೈನ್ ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಾರಿದಮ್‌ಗಳು ವರ್ಣಭೇದ ನೀತಿ, ಸ್ತ್ರೀದ್ವೇಷ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳು

- ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ನುಗ್ಗುವಿಕೆ (ಐಎಎಂಎಐ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2023 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 55% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು)
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಅನಕ್ಷರತೆ (ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 38% ಕುಟುಂಬಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ)
- ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾಂಬೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ "ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿ" ಅನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ PIB ಯ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಚೆಕ್ ಯುನಿಟ್ (FCU) ಅನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು.

ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2021: ಸುದ್ದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಲಿತ ವಿಷಯಗಳ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಕ್ಯುರೇಟೆಡ್ ಆಡಿಯೋ-ದೃಶ್ಯ ವಿಷಯದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರಕಾಶಕರು ವಿಷಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

- ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತಾ: ಸೆಕ್ಷನ್ 353 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ವದಂತಿಗಳನ್ನು ಹರಡುವುದನ್ನು ಅಪರಾಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯಿದೆ, 2000: ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 66D ವಂಚನೆಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ing.

ಪಂಜಾಬ್ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ, ಡ್ರೋನ್ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು 'ಅಭೂತಪೂರ್ವ' 200 ಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡಿದೆ: BSF

BSF ಈ ಏರಿಕೆಗೆ ಸುಧಾರಿತ ಡ್ರೋನ್ ವಿರೋಧಿ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

- ಹಿಂದೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ಗಳು ಭೂ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದವು ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ಭಾರತವನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಡ್ರಾಗ್ಸ್, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮಾಡಲು ಚೀನಾ ನಿರ್ಮಿತ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಏಕೆಂದರೆ ಕಣ್ಗಾವಲು ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು.

ಡ್ರೋನ್‌ಗಳಿಂದ ಇತರ ಭದ್ರತಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳು

- ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ಆಯುಧೀಕರಣ: ಸಣ್ಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ಮಾರ್ಪಾಡು ಸ್ಪೋಟಕಗಳು ಅಥವಾ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

- ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಡಚಣೆ: ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಜಾಲಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಲು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳು ಸೈಬರ್-ದಾಳಿಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಜ್ಯಾಮಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

- ಗೌಪ್ಯತೆ ಕಾಳಜಿಗಳು: ಹೈ-ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳೊಂದಿಗೆ ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾದ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರ ಗೌಪ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು.

- ಡ್ರೋನ್ ಸಮೂಹಗಳು: ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳು ಸಂಘಟಿತ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ಸಂಭಾವ್ಯ ಅಗಾಧ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು.

ಡ್ರೋನ್ ವಿರೋಧಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು

- ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಡ್ರೋನ್ ರೇಡಿಯೋ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ರೇಡಿಯೋ ಅವರ್ತನ ಸಂವೇದಕಗಳು

- ಹೈ-ಪವರ್ ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ (HPM) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ಟ್ರೀಮ್ ಅನ್ನು ಹೊರಸೂಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರದೇಶ ನಿರಾಕರಣೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ.

- ಚೀನಾದೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಡ್ರೋನ್ ಪತ್ತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (IDD&IS) ಜ್ಯಾಮಿಂಗ್ ಮೂಲಕ "ಸಾಫ್ಟ್ ಕಿಲ್ಸ್" ಮತ್ತು ಲೇಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು "ಹಾರ್ಡ್ ಕಿಲ್ಸ್" ಎರಡನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಡ್ರೋನ್‌ಗಳಿಂದ ಭದ್ರತಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇತರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

- ರಾಕ್ಷಸ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅಂಟಿ ರೋಗ್ ಡ್ರೋನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಮಿತಿ (ARDTC).
- ಡ್ರೋನ್ ನಿಯಮಗಳು 2021: ಇದು ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಸಿರು, ಹಳದಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಎಂದು ಮೂರು ವಲಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ (ಕೆಂಪು ವಲಯಗಳು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗೋ ವಲಯವಲ್ಲ).
- ಕಣ್ಗಾವಲು ಬಲಪಡಿಸಲು ಇಂಡೋ-ಪಾಕ್ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್.

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸಂಜೀವ್ ಖನ್ನಾ ಭಾರತದ 51 ನೇ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ (CJI) ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು ಅವರು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಸಿಜಿಐ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ

- ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ-ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೋಗುವ CJI ಅವರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ CJI ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

o ಈ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು 1964, 1973 ಮತ್ತು 1977 ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನು, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಈ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಅದನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ನೇಮಕಾತಿಯ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಆರ್ಟಿಕಲ್ 124 (2) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, SC ಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು 65 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತಲುಪುವವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಜಿಐ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ

- ಸಮಾನರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರು: ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ SC ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕಾಶ್ ಚಂದ್ (1997) CJI ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇತರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದರು.

- ಮಾಸ್ಕರ್ ಆಫ್ ದಿ ರೋಸ್ಟರ್: ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಪೀಠಗಳನ್ನು (ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ರಚಿಸುವುದು CJI ಯ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.

- ಕೊಲಿಜಿಯಂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ: CJI ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಲಿಜಿಯಂನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

• ನೇಮಕಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು SC ಯ ಸೇವಕರು: ಇದನ್ನು CJI ಅಥವಾ ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಥವಾ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿ (ಲೇಖನ 146).

ಕೊಲಿಜಿಯಂ ಬಗ್ಗೆ

• ಇದು SC ಮತ್ತು HC ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

o ಸಂವಿಧಾನದ 124 ಮತ್ತು 217 (ಕ್ರಮವಾಗಿ SC ಮತ್ತು HC) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

• SC ನಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ: CJI ಮತ್ತು SC ಯ ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಹಿರಿಯ-ಹೆಚ್ಚು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕೊಲಿಜಿಯಂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

• HC ನಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ

o HC ಯಲ್ಲಿನ ಕೊಲಿಜಿಯಂ HC ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ HC ಯ ಇಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

o SC ಯಲ್ಲಿನ ಕೊಲಿಜಿಯಂ CJI ಮತ್ತು SC ಯ ಇಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

2023 ರಲ್ಲಿ ransomware ದಾಳಿಯಿಂದ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು: DoPT ವರದಿ

ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2023 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪರಿಣಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸೈಬರ್-ಅವಲಂಬಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಉದಾ. ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್‌ವೇರ್ ದಾಳಿ, ಡೇಟಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಮೇಲೆ ಭಾರಿ DDOS ದಾಳಿ.

• DDOS ಎಂದರೆ ವಿತರಣೆ ನಿರಾಕರಣೆ-ಸೇವೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅನ್ನು ಅಡ್ಡಪಡಿಸುವ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಲಭ್ಯವಾಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (CII):

• ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ: ಐಟಿ ಆಕ್ಟ್ 2000 ರ ವಿಭಾಗ 70 ಸಿಐಐ ಅನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಅಸಮರ್ಥ ಅಥವಾ ನಾಶ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ದುರ್ಬಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.

o ಉದಾ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಮೊಬೈಲ್ ಜಾಲಗಳು, ರಕ್ಷಣಾ ಇತ್ಯಾದಿ.

CII ಮೇಲಿನ ಸೈಬರ್ ದಾಳಿಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು:

• AllIMS ransomware ದಾಳಿ (2023), ಕೂಡಂಕುಲಂ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ ಸೈಬರ್‌ಟಾಕ್ (2019), ICMR ಡೇಟಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆ (2023) ಇತ್ಯಾದಿ.

o ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್-ದಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉಲ್ಪಾಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ ಉದಾ. ಭಾರತವು 2023 ರಲ್ಲಿ ~ 1.6 ಮಿಲಿಯನ್ ಭದ್ರತಾ ಘಟನೆಗಳನ್ನು 2017 ರಲ್ಲಿ ~ 53,000 ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ (CERT-IN) ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ದುರ್ಬಲತೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು ವೈ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಸ್ ಕ್ರಿಟಿಕಲ್ ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್:

- ಬಜೆಟ್ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ, ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಬೆದರಿಕೆ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆ, ವಿಶೇಷ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆ.

CII ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್: ಈಗ, ಇದು ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರ (NCIIPC): ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು (CII) ರಕ್ಷಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಭಾರತೀಯ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ (I4C): ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟು.

- ಇತರೆ: ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾರತ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್, ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಸೈಬರ್ ಏಜೆನ್ಸಿ (DCyA) ಇತ್ಯಾದಿ.